

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

21 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Guzun Ion și Boico Victor,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 decembrie 2020, în cauza penală în privința lui

Galaida Dionisie XXXXX,
născut la XXXXX, originar și
domiciliat în XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond: 01.07.2020 – 02.10.2020;

Instanța de apel: 18.11.2020 – 22.12.2020;

Instanța de recurs: 08.04.2021 – 21.07.2021.

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei din 02 octombrie 2020, cauza fiind judecată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, **Galaida Dionisie XXXXX** a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 264 alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii stabilită lui Galaida Dionisie XXXXX a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 (doi) ani.

A fost admisă solicitarea acuzatorului de stat cu privire la încasarea din contul lui Galaida Dionisie XXXXX în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 932,00 (nouă sute treizeci și doi, 00) lei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

1.1. Pentru a pronunța sentința adoptată, prima instanță, *în fapt*, a constatat că

Galaida Dionisie, la 16 martie 2020, aproximativ la ora 16:30, fără a deține permis de conducere, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, cunoscând cu certitudine că acest fapt îl împiedică să conducă un vehicul în siguranță, a urcat la ghidonul motocicletei de model „FEKON” fără număr de înmatriculare, avându-l ca pasager pe Noroc Andrei XXXXX, deplasându-se pe un drum din s. XXXXX, încălcând prevederile pct. 14) lit. a) din Regulamentul Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM Nr.357 din 13.05.2009, care prevede că: *conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, și prevederile pct. 45 alin. (1) lit. a) și b) din același Regulament, care prevăd că: conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, nu a ținut cont de starea psihofiziologică în care se afla, și anume de faptul că se afla în stare de ebrietate alcoolică, fapt ce a influențat negativ asupra atenției și reacției, nu a ținut cont de condițiile rutiere, și anume de conducerea mijlocului de transport pe un drum acoperit cu prundiș, respectiv nu a adaptat viteza mijlocului de transport pe care îl conducea, fapt ce l-a lipsit de posibilitatea de a reacționa adecvat în cazul apariției unor situații neprevăzute, nu a redus viteza și nu a oprit mijlocul de transport pentru a avea posibilitate tehnică de a prelua conducerea asupra mijlocului de transport, dar a continuat deplasarea cu aceeași viteză și ca urmare a derapat de pe partea carosabilă și frontal s-a lovit cu mijlocul de transport într-o plită de beton armat, amplasată nemijlocit în apropiere de o țeavă de scurgere a apei.*

Ca rezultat al accidentului produs, pasagerului Noroc Andrei XXXXX, conform raportului de expertiză judiciară nr. 202020D00594 din 11.05.2020, i-au fost cauzate leziuni corporale grave sub formă de fractură deschisă a osului tibial în 1/3 proximală a gambei stângi cu deplasarea fragmentelor, care se califică la vătămări corporale grave, periculoase pentru viață.

Starea de ebrietate a lui Galaida Dionisie a fost constatată prin raportul de expertiză judiciară nr. 202006P0132 din 23.03.2020, potrivit căruia concentrația alcoolului etilic este în cantitate de 1,95 mg/l, care conform art. 134¹² alin. (3) Cod penal se atribuie la stare de ebrietate cu grad avansat.

Astfel, acțiunile lui Galaida Dionisie au fost încadrate în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, după indicii calificativi: *încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare gravă a integrității corporale sau a sănătății, acțiuni săvârșite în stare de ebrietate.*

2. Nefiind de acord cu sentința pronunțată, împotriva acesteia a declarat apel **procurorul**, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modul stabilit pentru prima instanță, prin care Galaida Dionisie să fie recunoscut culpabil în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 264 alin. (4) Cod penal cu stabilirea în privința acestuia pedeapsa cu închisoare pe un termen de 3 ani și 6 luni, cu

executare în penitenciar de tip deschis.

În argumentarea apelului acuzatorul de stat a invocat că prima instanță la emiterea sentinței nu a ținut cont de scopul pedepsei penale prevăzut la art. 61 Cod penal, diminuând astfel rolul prevenției generale și speciale pe care o are pedeapsa penală. De asemenea, la individualizarea pedepsei și stabilirea modului de executare a acesteia, în viziunea apelantului, instanța nu a ținut cont că inculpatul a fost anterior tras la răspundere penală, iar pedeapsa aplicată nu a avut efectul scontat, și anume cel de reeducare și modificare a comportamentului acestuia în societate, într-o direcție pozitivă.

S-a mai atenționat asupra faptului că, prima instanță, la individualizarea și stabilirea pedepsei penale inculpatului, nu a ținut cont de pericolul social al faptelor infracționale comise de către Galaida Dionisie, care constă în contracararea fenomenului de sporire a cazurilor de comitere a accidentelor rutiere soldate cu urmări grave pentru terțe persoane, ceea ce constituie cu certitudine un impact negativ într-o societate democratică.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 decembrie 2020 apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

3.1. Pentru a argumenta hotărârea adoptată, instanța de apel a constatat că starea de fapt reținută și de drept apreciată de către prima instanță, concordă cu probele administrate și examinate în ședința de judecată, instanța just încadrând acțiunile inculpatului Galaida Dionisie în baza art. 264 alin. (4) Cod penal după indicii calificativi: *încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare gravă a integrității corporale sau a sănătății, acțiuni săvârșite în stare de ebrietate.*

Concomitent, vina inculpatului Galaida Dionisie în comiterea infracțiunii incriminate pe deplin a fost stabilită prin probele administrate pe dosar în faza de urmărire penală, acestea fiind acceptate de inculpat prin cererea depusă până la începerea cercetării judecătorești și acceptate de prima instanță prin încheierea din 16.09.2020.

Cât privește pedeapsa stabilită inculpatului, instanța de apel a notat că prin criteriile de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele de care instanța de judecată este obligată să se conducă în procesul stabilirii pedepsei și la aplicarea ei persoanei vinovate de săvârșirea infracțiunii.

Individualizarea pedepsei constă în obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și a pedepsei penale. Pedeapsa este echitabilă, când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Mai mult, urmează a fi reținut că din dispozițiile art. 75 alin. (1) Cod penal se desprind trei criterii generale cu valoare de principiu. Pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată.

Astfel, pedeapsa penală este echitabilă atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane, or, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

Ținând cont de prevederile legale prevăzute la art. 61 Cod penal și art. 75 Cod penal și de faptul că Galaida Dionisie a comis infracțiunea în stare de ebrietate alcoolică, anterior a fost judecat, însă antecedentele penale sânt stinse, a recunoscut vina integral, la locul de trai se caracterizează pozitiv (f.d. 76), la evidența medicului de familie nu se află (f.d. 76A), a contribuit la repararea prejudiciului material cauzat părții vătămate Noroc Andrei, partea vătămată neavînd careva pretenții de ordin material sau moral față de inculpat, prima instanță just i-a stabilit inculpatului Galaida Dionisie pedeapsa în limitele sancțiunii art. 264 alin. (4) Cod penal, măsura de pedeapsă fiind adecvată faptei comise de către acesta, fiind totodată respectate și prevederile legale ale art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Suplimentar, instanța de apel a apreciat ca fiind fondată poziția primei instanțe în latura ce privește aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, or, potrivit celor consemnate mai sus, nu au fost semnalate careva impedimente de drept, ce nu ar permite suspendarea condiționată a executării pedepsei în privința inculpatului.

4. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către *procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Gaudiuc Valentina*, care invocând temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a acesteia, în latura penală, în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Galaida Dionisie să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (4) Cod penal la 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

În sensul dat, partea acuzării consideră soluția instanțelor de fond, dată pe marginea pedepsei stabilită inculpatului, ca fiind una neîntemeiată și neproportională circumstanțelor cauzei.

Astfel, susține recurenta că suspendarea condiționată a executării pedepsei în privința inculpatului, va avea o consecință de formare a unei practici vicioase, de sineîncredere în rândul persoanelor condamnate pentru așa gen de infracțiuni, și nu în ultimul rând, va constitui o favorizare pentru inculpat de a conduce repetat un mijloc de transport cu încălcarea prevederilor Regulamentului Circulației Rutiere, expunând pericolului participanții la traficul rutier.

Se mai punctează în cererea de recurs că, la aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, Galaida Dionisie, anterior, a fost condamnat la data de 21.03.2018 pentru comiterea infracțiunii prevăzut la art. 264¹ alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă

de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 134 ore, iar la 16.03.2020, din nou comite o altă infracțiune prin care sânt încălcate regulile circulației rutiere, în stare de ebrietate alcoolică avansată, care s-a soldat cu vătămare corporală gravă a sănătății și integrității corporale a cet. Noroc Andrei.

4.1. Asupra recursului declarat, a depus referință inculpatul Galaida Dionisie și avocatul Tăriță Andriana în numele lui Galaida Dionisie, prin care solicită inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat, din motiv că instanța de apel a adoptat o decizie legală și motivată.

5. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia expusă în referință, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, or, în vederea acestei soluții se expun următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul împotriva deciziilor pronunțate de instanțele de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiul invocat de recurent nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, invocând în acest context următoarele.

În esență, recurentul critică decizia contestată în latura stabilirii pedepsei cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, menționând că instanța de apel la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de prevederile legale, de circumstanțele cauzei și a individualizat greșit pedeapsa, stabilindu-i o pedeapsă prea blândă.

Subsecvent, instanța de recurs susține că, pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, și să fie în strictă conformitate cu dispozițiile Părții speciale a Codului penal, ținându-se cont de limitele fixate în sancțiunea infracțiunii incriminate.

Totodată, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Așadar, Colegiul penal statuează că, instanța de apel corect a i-a aplicat inculpatului o pedeapsă non privativă de libertate conducându-se de principiul individualizării pedepsei (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, art. 75 alin. (1) Cod penal și 364¹ Cod de procedură penală.

Mai mult, instanța de recurs respinge ca neîntemeiat argumentul procurorului precum că, pedeapsa stabilită acestuia este prea blândă și una inechitabilă, din considerentul că aceasta este echitabilă și direct proporțională cu caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, și anume, la caz, trebuie avute în vedere că inculpatul a recunoscut vina, s-a căit sincer de cele comise, la locul de strai trai se caracterizează pozitiv (f.d. 76), la evidența medicului de familie nu se află (f.d. 76A), a contribuit la repararea prejudiciului material cauzat părții vătămate Noroc Andrei, partea vătămată neavând careva pretenții de ordin material sau moral față de inculpat.

De asemenea, instanța de recurs respinge ca neîntemeiată alegația potrivit căreia instanțele de fond nu au ținut cont de faptul că inculpatul a fost anterior condamnat, or, circumstanța vizată a fost reținută la individualizarea pedepsei penale, unde instanța de apel a reținut că Galaida Dionisie deși anterior a fost condamnat, totuși antecedentele penale sânt stinse (f.d. 197, vol. I).

În concluzie, Colegiul penal menționează că, nu se constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea deciziei atacate sub aspectele invocate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este întemeiată și motivată, măsura de pedeapsă aplicându-se în conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, care este echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, cu personalitatea acestuia și pericolul social al infracțiunii săvârșite.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că, instanța de apel s-a expus argumentat și corect asupra motivelor relevante din apel și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs acceptă și însușește aceste argumente, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 al hotărârii sale în cauza *Albert vs. România din 16.02.2010*, statuează că art. 6§1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă,

fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Așadar, Colegiul penal statuează că, temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală invocate de recurentă, nu s-au confirmat în cauza dată, iar decizia atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului ordinar, ca fiind vădit neîntemeiat.

6. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 decembrie 2020, în cauza penală în privința lui *Galaida Dionisie XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la *13 august 2021*.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Guzun Ion

Boico Victor